

Stopy

ÚNOR 2023

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

PŘEČTĚTE SI:

- o výsledcích voleb do pastorační rady
- o financování církve z pera arcibiskupa Jana Graubnera
- o tom, jak Bůh působí v životě Evy Kácovské
- o Azylovém domě sv. Ludmily v rozhovoru s jeho ředitelem
- o Janu Nepomuckém, oblíbeném svatém Ludmily Šedové

Mníšek se svým ústředním klenotem z ptáčí perspektivy. Foto Petr Dušek

Volby do pastorační rady

V neděli 29. 1. 2023 proběhly v naší farnosti volby do pastorační rady. Přinášíme jejich výsledky spolu s výňatky ze Stanov farních rad pro lepší představu o její funkci.

Pastorační rada je poradním a pracovním orgánem faráře.

Pastorační rada spolupracuje s farářem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících podle slov: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši“ (Sk. 4,32).

Úkolem pastorační rady je spolu s farářem posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, nalézat možnosti řešení, usnášet se na opatřeních, poskytovat součinnost při realizaci nebo je přímo realizovat. Na základě znalostí situace farnosti podílet se na vytváření pastoračního programu.

K úkolům pastorační rady zvláště náleží:

- probouzet a prohlubovat vědomí spoluzodpovědnosti za farní společenství a oživovat spolupráci jeho členů;
- získávat a připravovat členy farního společenství pro službu předávání víry a jejího prohlubování;

- přinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii;
- podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou tam, kde je ustavena;
- vidět zvláštní životní situaci různých skupin farního společenství a hledat účinnou pastorační a charitativní pomoc v jejich potřebách;
- podporovat vzdělávací činnost ve farnosti;
- pravidelně informovat farní společenství písemně i ústně o práci a problémech ve farnosti;
- společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství.

V této rubrice budeme pravidelně přinášet stručné zápisy z jednání pastorační rady.

VOLBY DO PASTORAČNÍ RADY ŘKF MNÍŠEK POD BRDY 29. 1. 2023

Výsledky hlasování:

č.	Jméno	Mníšek p/Brdy	Líšnice	Kytín	Celkem
1.	Pavína Boháčová	37	25	10	72
2.	Rudolf Kučera	31	16	8	55
3.	Alexandra Merunková	42	12	8	62
4.	Jiří Rom	57	11	10	78
5.	Martin Sedlák	41	24	10	75
6.	Jan Tomeček	41	10	2	53
7.	Petr Večeřa	34	19	5	58
Platné/neplatné lístky		65/2	27/3	11/0	103/5

Podle získaných hlasů:

č.	Jméno	Mníšek p/Brdy	Líšnice	Kytín	Celkem
4.	Jiří Rom	57	11	10	78
5.	Martin Sedlák	41	24	10	75
1.	Pavína Boháčová	37	25	10	72
3.	Alexandra Merunková	42	12	8	62
7.	Petr Večeřa	34	19	5	58
2.	Rudolf Kučera	31	16	8	55
6.	Jan Tomeček	41	10	2	53

Administrátor farnosti: P. Jan Dlouhý

Za volební komisi: Pavla Pšeničková, Martina Krejčová, Jan Krejčí

Zvolení členové pastorační rady farnosti Mníšek pod Brdy

Volby se uskutečnily v celé farnosti Mníšek pod Brdy 29. ledna 2023.

1.	Pavčina Boháčová 52 let, Klínek, OSVČ Vdaná, 2 dcery, tři vnoučata Zástupce obce Líšnice, kostelnice Líšnice Ve své práci pro farnost se zaměřuji především na provozní záležitosti. V této oblasti bych se ráda zapojila i v dalším období.	
2.	Alexandra Merunková 70 let, Mníšek pod Brdy, lektorka rétoriky a komunikačních dovedností Nabízím svou energii a zapojení všude, kde bude potřeba. Vzhledem k mým organizačním schopnostem a sociálnímu cítění to může být např. komunikace se seniory, spoluorganizace farních akcí. Pro svou dřívější novinářskou praxi nabízím pomoc při tvorbě Stop.	
3.	Jiří Rom 44 let, Mníšek pod Brdy, biolog a ekolog, úředník, externí vyučující na FŽP ČZU Se ženou Jiřinkou a třemi dcerami žiji v Mníšku 10 let. Moc si vážím možnosti být součástí místní farní rodiny, která je velmi vrstevnatá a ve které jsem našel mnoho přátel. Rád bych pomohl odkrývat jednotlivé vrstvy i dalším lidem, aby se zde cítili dobře i oni. Chtěl bych naše farníky vzájemně propojovat a lidi stojící mimo farnost ke Kristu a našemu společenství přitahovat.	
4.	Martin Sedlák 49 let, Řitka, violoncellista Ženatý, 2 děti Nabízím pomoc při realizaci kulturních akcí a pomoc při bohoslužbách jako ministrant a hudebník.	
5.	Petr Večeřa 39 let, ženatý. Od roku 2009 žiji v Mníšku pod Brdy. S manželkou Evou a dětmi Pavlem (10 let), Šimonem (8 let) a Míšou (4 roky) navštěvujeme pravidelně bohoslužby v Líšnici. Se syny pomáháme u oltáře jako ministranti. Pracuji v Praze jako prodejce vozů Lexus. Mám rád auta, jezdím na motorce a rád se věnuji bezmotorovému i motorovému létání. V uplynulém roce jsem pomáhal s údržbou hřbitova u kostela v Líšnici. Rád bych v tom pokračovat s cílem proměnit tento prostor v pěkné a důstojné místo posledního odpočinku.	

Financování církve – Praha

Od apoštolských dob můžeme v církvi sledovat společenství majetku. Dokonce stav jáhnů vznikl proto, že apoštolové nezvládali péči o chudé, kterým se dávalo z toho, co lidé přinášeli do společného z vlastního majetku. Tuto zodpovědnost svěřili jáhnům (Sk 4, 32-37, 6, 1-6).

Kde se vzal církevní majetek?

Založení biskupství nebo farnosti bývalo podmíněno finančním zajištěním jejich provozu. Například farnost měla mít při zřízení tolik pole, aby se na něm farář uživil (tak zvané farní obročí). Podobně i kostel vlastnil často pole, z jehož výtěžku se opravoval. Když někdo postavil kapli a chtěl ji věnovat církvi, musel k ní darovat kus pole. Kaple měla právní subjektivitu (patřila sama sobě, ale jejím jménem jednal farář) a jí patřil i pozemek, z jehož výnosu se skládalo na opravy. Pozemek patřil do tak zvaného kmenového jmění a nesměl být zcizen, dokud stála kaple.

Mnohé obce rády slaví výročí nejstarší písemné zmínky o obci. Bývá to třeba na základě soupisu církevního majetku. Například pražský rodák a olomoucký biskup Zdik r. 1131 vyjmenovává 82 celých vesnic a 261 popluží, které patří k biskupskému kostelu. Když se dobře hospodařilo, bylo možné přikupovat další majetky. Některé kláštery dostávaly pozemky od panovníka s úkolem zúrodnit prales či vysušit močál a pomáhat společnosti nejen v oblasti duchovní, výchovné, vzdělávací, sociální, ale i kulturní. Kláštery byly chápány jako nadace. Z dnešního pohledu můžeme hovořit o neziskových organizacích, které dostávají dotace na konkrétní projekty včetně tak zvané udržitelnosti projektu na stanovenou dobu. Tak ve 14. stol. patřila církvi téměř třetina obdělávaných pozemků v Čechách. Za husitských válek i za reformace o řadu pozemků přišla. Jen některé získala později zpět. Je pravda, že chápání vlastnictví se v dějinách vyvíjelo, a proto musíme každou dobu posuzovat tehdejším stupněm vývoje.

Časem vznikala tak zvaná záduší,

v českém prostředí hlavně od 14. století. Většinou bezdětní dárce odkázali po své smrti svá pole farnosti s tím, že farář měl povinnost každoročně sloužit za dárce mši svatou, někdy i více mší, dle darovací smlouvy. O každé takové právní osobě vedl farář samostatné účetnictví (podobně jako u nadací či fondů). K jejich rušení slučováním s farnostmi docházelo až koncem devadesátých let 20. století z rozhodnutí Ministerstva kultury, aby se odstranily tak zvané historické církevní právní osoby.

Po zabrání církevního majetku státem v roce 1948 církev neměla z tohoto majetku žádný užitek. Proto nemusela plnit povinnosti plynoucí z darů. V restitucích se některé majetky vrátily, za některé byla proplacena finanční náhrada. Protože z nich má církev zase užitek, oživila i povinnost modlitby za zemřelé dárce. Jelikož už však dnes není možné dohledat jednotlivé smlouvy, obrátili se čeští a moravští biskupové na Svatý stolec s prosbou o řešení. Svatý stolec stanovil, že každý kněz, který stojí v čele farnosti, má povinnost během následujícího liturgického roku slavit deset mší svatých za zemřelé

dárce bez ohledu na to, jestli v jeho farnosti byla či nebyla nadace spojená s povinností sloužit mši za zemřelé. V případě, že kněz spravuje více farností, pak se počítá jen jedna. Povinnost se týká nových farností a také těch, které žádné majetky neměly. Tím byla navždy povinnost splněna. Biskupové prosili věřící, aby se těchto mší svatých účastnili v hojné míře a společně se modlili za dárce, z jejichž darů mají užitek všechny dnešní farnosti.

Patronáty a nadace

Některé farnosti neměly svá pole. Byly zajištěny tak zvanými patronáty. Majitel panství, který chtěl, aby na jeho území vznikla farnost, se smluvně zavázal každoročně dodat na faru určité množství potravin ze svého statku, někdy dřevo na topení, někdy dokonce i pivo, když měl pivovar. Za to mohl mluvit do toho, kdo bude u něj farářem. Patron měl také povinnost přispívat na opravy kostela. Protože nešlo o jednotný zákon, ale o jednotlivé konkrétní smlouvy, jednotlivé patronáty se od sebe lišily. Nad některými farnostmi měl patronát přímo biskup a farnost financoval z biskupského majetku. Některé patronáty měly kapituly. Některé farnosti byly inkorporované různým řádům.

Od doby Marie Terezie musela mít každá farnost obecnou školu a vést matriky. Proto na mnoha vesnicích najdeme školu vedle kostela či fary. Často se stavěly na farním pozemku. Josef II. chtěl „veřejnou správu“ zintenzivnit a rozhodl o založení mnoha farností, aby daný počet obyvatel neměl do kostela dál než jednu hodinu pěšky. Nové farnosti neměl z čeho platit, proto zrušil mnoho klášterů, které neměly školy a nemocnice, a jejich majetek svěřil Náboženskému fondu, později Náboženská matice. Ta měla ve vztahu k novým farnostem, a také k některým novým biskupstvím, plnit práva a povinnosti patronů. Tak vzniklo například biskupství v Českých Budějovicích.

Kostel sv. Václava z ptačí perspektivy, foto Petr Dušek

U každé starší katedrály byla zřízena kapitula kanovníků se souhlasem papeže, ale pro každého kanovníka muselo být zajištění, třeba statek na venkově a dům ve městě. Tento kanovník pak vykonával různé vyšší funkce na biskupství, třeba generální vikář, nebo kancléř apod., ale za tuto práci nebyl placen. Žil z kanovnického příjmu. Často měl přiděleného kněze, vikáře, kterého živil. Ten ho mohl zastupovat při každodenních společných modlitbách v katedrále a vykonávat povinnosti nižších úředníků na biskupství.

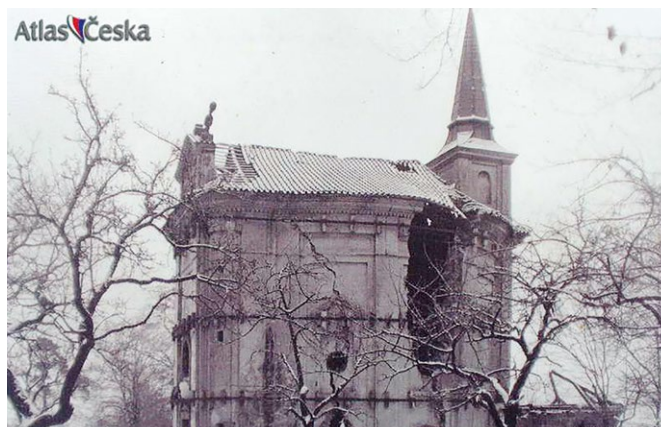
Někdy se stávali kanovníky čekateli a nesídelními kanovníky mladí kněží ze šlechtických rodů, jimž kanovnický příjem sloužil jako stipendium ke studiu v zahraničí, což dnes zajišťují nadační fondy. V některých dobách stoupal počet kanovníků tím, že bohatý šlechtic se souhlasem krále i papeže daroval kapitule statek jako zajištění dalšího kanovnického místa, třeba pro svého syna, ale kanovnické místo nesmělo být po jeho smrti zrušeno bez souhlasu papeže. Podobně vznikaly některé univerzity, například olomoucká. Biskup zajistil pro univerzitu statky, jejichž výnos financoval její provoz, papež ji zřídil a pozvaní jezuiti ji vedli. Podobné majetkové zajištění měl kněžský seminář, nebo Arcibiskupské gymnázium.

Moderní doba

Zásadní změna financování spojená s nástupem komunismu byla postavena na patronátním právu. Stát zabral veškerý majetek a zavázal se platit mzdy kněží a veškerý provoz církve jako patron, i když to dělal tak, že mnohé kostely spadly a kněžské platy byly ty nejnižší. Za to si nárokoval rozhodovat o ustavení kněží. Kdo dostal tzv. státní souhlas pro konkrétní místo, byl placen státem a v občanském průkazu měl razítko zaměstnavatele Okresního národního výboru. Bez souhlasu státu nesměl vypomáhat ani svému sousedovi. Jakékoliv kněžské působení bez státního souhlasu bylo trestné, někdy i vězením (paragraf: maření státního dozoru nad církvemi.)

V roce 1990 byl zákonem zrušen státní dozor nad církvemi. Byly vráceny jen nejnútnejší budovy, kněží byli dál placeni státem, ale už ne přes Okresní národní výbor, nýbrž přes biskupství. Nový zákon o církvích umožnil snadnou registraci mnoha nových náboženských společností, které po deseti letech měly získat právo být placeny státem. Toho se stát bál. Proto zvolil pro sebe levnější cestu. Dříve než by musel platit nové náboženské společnosti, rozhodl se církvím vrátit majetek a skončit s financováním jejich činnosti.

Církevní restituce přímo souvisejí s ukončením financování církvi, i když postupným. Vraćení majetky jsou často ve velmi špatném stavu a je třeba hledat, jak s nimi naložit, aby od chvíle, kdy skončí státní dotace na provoz, mohla církev z výnosů své hospodářské činnosti financovat svůj provoz včetně platů. Kritici mluví o zbohatnutí církve, nebo volají po zdanění finanční náhrady. Ta však byla začtenována celá hned na začátku a současné postupné vyplácení je jen splácením dluhu státu vůči církvím. S tím souvisí i valorizace roční splátky. Církev nezbohatla, jen přibýlo starostí a zodpovědnosti. Žijeme skromně a musíme počítat se štedrostí věřících. Největší ekonomickou zátěží je údržba kostelů, na něž žádáme dotace z různých veřejných i soukromých zdrojů. Ty nejsou nárokové ani u národních kulturních památek. Zvláště městské kostely jsou často magnetem turismu, na němž vydělávají jiní a hlavně stát. Kněží jsou nejlevnějšími kastelány památek a věřící největšími sponzory národní kultury. Užitečnost nás těší, ale narážíme na hranice možného.

Smutným příkladem, jak s církevními objekty nakládali komunisté, byl i kostelík sv. Máří Magdalény na Skalce.

foto převzato z internetu

Několik údajů pro představu o katolické církvi v ČR

V ČR je 8 latinských biskupství a jedno řeckokatolické. Všechna jsou členy České biskupské konference jako zastřešující organizace. V diecézích působí 1 700 kněží, spravují 5 300 kostelů a 1 900 far. Po roce 1990 vzniklo 60 nových kostelů. V roce 2020 bylo pokřtěno 20 000 lidí a stejný byl počet pohřbených, svateb bylo přes 10 tisíc.

Katolická církev zřizovala k 31. 12. 2020 celkem 96 školských právnických osob, které sdružují 120 škol a školských zařízení. Toto číslo zahrnuje: 31 mateřských škol, 26 základních škol, 3 základní umělecké školy, 19 gymnázií, 13 středních odborných škol, 5 vyšších odborných škol, 1 konzervatoř, 22 školských zařízení. Celkem je navštěvuje 16 700 žáků, mají 1 655 pedagogů.

Někteří politici se v minulých letech snažili zrušit příspěvek státu na provozní náklady církevních škol, které ročně činí 2,5 miliardy Kč. To by bylo pro církevní školy likvidační. Navíc by to bylo nespravedlivé vzhledem k daňovým poplatníkům, z jejichž daní se platí školy obecní a krajské, a oni by museli kvůli uplatnění svého nároku na náboženskou výchovu dětí, který zaručuje ústava, platit vysoké školné. Ve většině případů by si rodiče vůbec nemohli dovolit děti do církevní školy posílat. K povinnostem věřících patří nejen přispívání na činnost církve, ale i jejich politická angažovanost ve prospěch spravedlnosti.

V Praze dne 1. listopadu 2022

Mons. Jan Graubner **arcibiskup pražský**

*Pozn. redakce:
Jedná se o první část
článku, v příštím čísle
Stop přineseme
i druhou polovinu.*

*arcibiskup Jan Graubner,
foto převzato z internetu*

Bůh v mém životě

Už třetím rokem se léčím s rakovinou. Děkuji všem, kteří se za mě modlí, je to neuvěřitelná pomoc, snažím se všechny modlitby oplatit taky modlitbou.

Chtěla bych s vámi sdílet poznání, ke kterému jsem došla během někdy i docela náročné léčby. Nejsou to nijak objevné věci, o všech jsem už někdy četla nebo o nich slyšela, teď jsem měla možnost si je prožít a pochopit.

Pro mě velmi podstatné je poznání, že Bůh nám nikdy nedá zkoušku, která je nad naše síly. Už vícekrát jsem se dostala do situace, kdy byla bolest nesnesitelná a já se modlila k Bohu slovy: „Dobrý Pane, už to nezvládnou, prosím pomoz mi.“ Takřka okamžitě se bolest zmenšila. Když jsem se pokusila plně Bohu odevzdat sebe i své trápení, plně se na něj spolehnout, tak mě nikdy nezklamal.

Druhý prožitek nebyl tak útěšný, přesto pro mě důležitý. Zlý duch, Dábel, je reálný, číhá na příležitost jak nás zviklat, jak se dostat mezi nás a Boha. Plně jsem si to uvědomila v nemocnici, kde jsem si prožila nesmírně depresivní představu rozkladu a zániku, beznadějně perspektivy bolesti a smrti. Úplně to mnou otřásl. Usilovně jsem se modlila k Duchu Svatému, až tahle hrůza přešla.

Myslím, že mi velmi pomáhalo, že se za mě hodně z vás modlilo, někdy úplně cítím, že mě modlitby nesou. A to je další pravda, kterou jsem si pořádně uvědomila: modlitby jsou nesmírně účinné. A proto – modleme se jeden za druhého. Zvláště my, kteří nemůžeme plně pracovat, protože jsme nemocní nebo staří, s ubývajícími silami máme velikou příležitost modlit se za sebe, ostatní i svět.

Taky se nově cíleně modlím za pokoj. Ježíš nám v písmu mnohokrát říká „Nebojte se!“, protože ví, jak silný a ničivý je strach. Bůh pokoj nabízí, je ale někdy těžké jej pociťovat, proto prosbu za pokoj pravidelně vkládám do svých modliteb.

Eva
Kácovská

ilustrační foto, převzato z internetu

MUZIKÁL S KRÁSNÝM POSLÁNÍM

V adventním čase se uskutečnilo v mníšeckém Pavilonu muzikálové představení, které s dětmi, ale i dospělými nastudovaly Daniela Feltová a Pavla Nováková. Tato kulturní akce měla i charitativní rozměr, protože dobrovolné vstupné putovalo na dobrou věc. Výtěžek ve výši 12 630 Kč přispěl na provoz Azylového domu sv. Ludmily v Mokrovratech, zejména na pořízení nové automatické pračky. Představení se zúčastnil vedoucí tohoto azylového domu František Petrák s manželkou. A jak nám řekl, představením byli oba nadšeni. Rádi jsme pana Petráka pozvali k rozhovoru.

Jak vznikla a odkdy trvá spolupráce azylového domu v Mokrovratech a farnosti Mníšek pod Brdy?

Spolupráce mezi AD Mokrovraty a farností Mníšek pod Brdy prý trvá už dobřích deset let. Podrobnosti vzniku této spolupráce ale bohužel neznám, v té době jsem ještě nebyl ve funkci.

Vím, že naše pomoc vašemu domu není první. Už tradičně jsme zvolili formu výtěžku z divadelního představení, nastudovaného samotnými farníky. Jak se vám představení líbilo?

Suma, která se vybrala formou dobrovolného příspěvku na divadelním představení, nás velmi mile překvapila. Zúčastnil jsem se tohoto představení

s manželkou a musím říci, že při některých pasážích jsme měli slzy v očích. Bylo to výborné, děti zahrály skvěle a uznání patří i oběma autorkám.

Jaké klienty v domově máte? V jaké věkové kategorii a jak těžce nesamostatné?

Naši klienti a povaha jejich problémů je víceméně stále stejná – většinu tvoří matky s malými (často velmi malými) dětmi, někdy vyhozené partnerem z bytu, jindy oběti domácího násilí, výjimečně kompletní rodiny, které přišly různými způsoby o bydlení. Při přijímání nových klientů beru v úvahu závažnost jejich situace, protože počet zájemců o službu převyšuje kapacitu našeho domu. Ve velké většině případů se jed-

ná o mladé lidi do pětatřiceti let, mezi nimi se samozřejmě najdou velmi mladé matky, které lze označit za nesamostatné. Míra nesamostatnosti se liší. Měli jsme případy téměř úplného nezvládnutí samostatného života, oproti tomu některé rodiny fungují výborně a chybí jim opravdu jen to bydlení. Sociální práce poté spočívá ve snaze vést klienty k normálnímu fungování v domácnosti i ve společnosti. Klademe důraz na to, aby se řádně starali o své děti, vařili jim, udržovali byt v čistotě.

Další fáze je pomoc s nalezením nového bydlení nebo zaměstnání. Velmi nám pomáhá spolupráce se SAS (zkratka pro Sociálně aktivizační služby), sídlící v domě naproti AD, se skvělou vedoucí Šárkou Fouknerovou a jejím kolektivem.

Dětské vánoční představení v Pavilonu

foto Libor Kálmán

Je těžké pracovat v prostředí, které není pokaždé radostné? Co vám co dává a co naopak bere?

Pracovní prostředí v azylovém domě je náročné primárně v oblasti emočního vypětí, zvláště pokud jde o děti. Na druhou stranu je úžasný pocit, když pošlete rodinu do vlastního bydlení a po čase se dozvíte, že se jí daří. Tyto úspěšné případy nám dávají ten optimismus a vůli pokračovat dál a jsou protiváhou těch neúspěšných, které nám naopak berou některé iluze o lidech a o smyslu naší práce.

Jak motivujete své kolegyně a kolegy, aby se nedostavilo vyhoření?

Zatím jsem v kolektivu neměl případ profesního vyhoření, snažíme se věci vyříkat na pravidelných schůzkách zaměstnanců s klienty, v krajním případě bych asi přikročil k supervizi. Je samozřejmě důležité někdy situaci odlehčit a dodat kolegyním nějaký ten optimismus.

Jak jste zvládli období covidu, bylo to těžké?

Po dlouhou dobu trvání epidemie Covid-19 bylo nejtěžší vymáhat po všech obyvatelích dodržování často se měnících hygienických opatření (nošení roušek a respirátorů v azylovém domě, časté dezinfikování všech povrchů v interiéru, omezení návštěv), takže situace byla složitá pro klienty i pro personál. Ale vyplatilo se, oproti ostatním službám jsme měli opravdu minimum nakažených jak z řad klientů, tak zaměstnanců.

Jakou roli hraje ve vaší práci víra?

Nejsem věřící a do kostela chodím jen výjimečně, ale soudě dle povahy mojí práce ve mně kousek víry musí být. Asi jsem i trochu ovlivněn prostředím v charitě, takže nějakou roli víra v mé práci určitě hraje. A nutno poznamenat – v charitě je věřící člověk vítán, ale není to podmínkou pro přijetí.

Na co peníze z dobrovolného vstupného, které se vybralo při představení, půjdou a co nutně ve vašem domově ještě potřebujete?

Z vybraných peněz bychom rádi pořídili novou pračku. Koncem loňského roku nám jedna odešla, nasadili jsme rezervní, která je ale starší a asi dlouho nevydrží. Musíme mít stále minimálně dvě funkční, protože frekvence praní je u nás vysoká. Pokud něco zbude, použijeme to na velkonoce pro děti.

Některé další zařízení, např. nábytek, už má také své odslouženo, ale protože tyto věci se řeší průběžně, o ničem nutném zatím nevím.

Za rozhovor děkuje

Alexandra Merunková

Smyslem činnosti Farní charity Starý Knín je pomáhat potřebným lidem včetně starých a nemocných, povzbuzovat je v jejich obtížích, udržovat jejich vztahy s okolním světem, podporovat je nejen fyzicky, ale i psychicky a duchovně, pomáhat jim k aktivnímu vztahu k životu. Chce podpořit mnohdy nelehkou péči rodin o ně a pomáhat jim, aby mohli žít co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí.

V současné době má Farní charita Starý Knín 111 zaměstnanců a 850 klientů sociálních služeb. Tyto služby nabízí v oblasti středních Čech v 11 střediscích charitních sociálních služeb, včetně azylového domu svaté Ludmily. Posláním této Farní charity je pomáhat lidem v nouzi v souladu s principy křesťanské lásky. Ta se projevuje především ochotnou a laskavou službou všem lidem bez rozdílu věku, pohlaví, rasy a náboženského vyznání.

Azylový dům v Mokrovratach s ředitelem Františkem Petrákem

Můj oblíbený svatý

Sv. Jan Nepomucký

Ráda chodím a jezdím na výlety. Když jedu naší českou krajinou, všude potkávám krásné kapličky, které naši předkové postavili vždy na nejhezčích místech, s výhledem do krajiny a obklopené vzrostlými stromy. Tato místa zvou k rozjímání a modlitbě.

Kapličky jsou zasvěcené různým svatým, nejvíce asi Panně Marii, ale mě zaujal svatý Jan Nepomucký, jehož sochy potkávám prakticky všude. Stojí na mostech, u kostelů, na náměstích, nebo je vidět ve výklencích chalup. Myslela jsem si, že je to výhradně náš český svatý, ale je uctíván v celé střední Evropě, ale také v Itálii, Španělsku a též v Jižní Americe, Africe, Asii.

Například, když přejedete hranice v Železné Rudě a navštívíte město Zwiesel, uvidíte jeho sochu na náměstí.

Zajímavá je též jeho socha na mostě přes řeku Otavu v Čepicích v blízkosti hradu Rabí, která je ze skla (autorka skládka Vladimíra Tesařová). Socha je vyrobena ze speciálního olovnatého tvrzeného skla. S nápadem na vytvoření sochy a její osazení na toto místo přišel český hudebník Lubomír Brabec.

A tak si myslím, že svatý Jan Nepomucký patří neoddělitelně do naší české krajiny a doprovází nás všude na cestách.

Jan z Pomuku se narodil kolem roku 1345, také proto je v dnešním Nepomuku zasvěcený kostel sv. Jana Nepomuckého a též na Zelené hoře, která je poblíž. Studoval v Praze a stal se bakalářem práv a doktorát získal na univerzitě v Padově. Po návratu byl roku 1389 jmenován generálním vikářem a ocitl se v centru mocenského boje mezi církví a králem. Díky rozepři mezi Václavem IV. a arcibiskupem Janem z Jenštejna skončil Jan z Pomuku na mučidlech a nepřežil. Jeho mrtvolu shodili z Karlo-

va mostu do Vltavy 20.3.1393. Již v roce 1721 byl Jan Nepomucký blahorečen a 1729 svatořečen.

Je to patron mostů a vod, kněží, zpovědníků, mlynářů, vorařů, ledařů a poutníků, ochráncem proti povodním a proti pomluvám, zemský patron Čech, Bavorska, patron Habsburského domu španělského loďstva.

Atributy: kanovnícké roucho, pět hvězd kolem hlavy, kříž v pravici, palma, kniha a prst na ústech.

Ludmila Šedová

Socha sv. Jana Nepomuckého na mostě přes řeku Otavu.

Foto Ludmila Šedová

Láska a úcta – jak projevovat lásku svojí ženě

V minulém čísle Stop jsme se věnovali tématu Lásky a úcty v manželství. Odkázali jsme se na verš z listu Efezským: *Ať ovšem každý jednotlivý z vás miluje svou manželku jako sám sebe. A žena ať má svého manžela v úctě.* Muži potřebují od žen cítit především úctu a ženy od mužů lásku.

Uvedli jsme tipy, které mohou dávat muži více jistoty, aby se cítil ctěn svou ženou. V tomto textu chceme inspirovat, jak projevovat více pozorností ženě, aby se cítila více milována.

Pár tipů na pozornosti pro ženy:

1. Když se ráno probudíš, obejmí ji, dej jí pusu a jen tak s ní ještě polež v náručí.
2. Naostři jí v kuchyni všechny nože.
3. Dej jí najevo, že se ti po ní stýskalo.
4. Napiš jí přes den milou sms.
5. Když odpočívá, podej jí deku a přikryj jí nohy.
6. Nesnaž se řešit její problémy, místo toho se snaž o naslouchání a vcítění.
7. Nos jí květiny jako překvapení nejen při zvláštních příležitostech.
8. Překvap jí tím, že jí přijdeš naproti do práce, k autobusu, na cvičení...
9. Osprchuj se před intimními chvílemi a použij kolínskou, kterou má ráda.
10. Všimni si, když je plný odpadkový koš, a vynes ho.
11. Ze služební cesty jí vždy přivez malý dáreček.
12. Oprav, vyčisti a naolej její kolo.
13. Dopřej jí pravidelně jedno volné odpoledne v týdnu jenom pro ni. Postarej se o děti.
14. Sedíte v kostele těsně vedle sebe, vezmi jí občas za ruku a společně se modlete.
15. Věnuj jí 20 minut soustředěné pozornosti (nekoukej do mobilu nebo na televizi).
16. Ptej se jí, po čem touží, co by jí udělalo radost.
17. Nech jí vzkaz nebo lístek pod polštářem.
18. Otvírej jí dveře.
19. Postarej se o zavazadla a jejich uložení v autě.
20. Nech jí v sobotu pospat a zaběhni pro čerstvé rohlíky.
21. BONUS: A napiš si do diáře: „Ani jeden den bez pozornosti pro mou ženu“ A jednej podle toho!
22. Atd., atd., podle toho co právě tvou ženu potěší, experimentuj a ptej se jí, každou potěší něco jiného!!

Muž si často myslí: jedna velká pozornost projevovaná občas je pro ženu drahocennější než tisíce vyčerpávajících maličkostí denně. Opak je pravdou! Žena je podobná autu s benzínovou nádrží – když chceš jezdit, musíš často doplňovat benzín ☺ Je jako auto s malou benzínovou nádrží, o obsahu 5 litrů. S malým objemem, ale velkou spotřebou. Můžeš

sice nalít 100 litrů najednou, ale ona stejně pojme jen 5 litrů. To je ženská logika. Radši hodně malých pozorností než jedna velká. Žena kalkuluje opravdu jinak: každý sebemenší dárek z lásky, velký stejně jako malý, má stejnou hodnotu – 1 bod.

1. Utrhnu jí sedmikrásku nebo malou kytičku – 1 BOD
2. Po večeři naskládám nádobí do myčky – 1 BOD
3. Donesu jí snídaní do postele – 1 BOD
4. Pozvu jí na večeři – 1 BOD
5. Koupím jí zlaté náušnice k Vánocům – 1 BOD ☺
6. Koupím jí nové auto – 1 BOD ☺

Projevování lásky a úcty pozornostmi je hnací silou lásky. **Pozornosti jsou výživou pro naše manželství a životadárnou vodou, bez nich vztah chřadne a umírá.** Když je žena trvale spokojena množstvím a různorodostí pozorností, které jí muž projevuje, ona odpovídá větší láskou, oceněním, obdivem a důvěrou. Muž má z toho také užitek. Když si stanoví pozornosti jako úkol a cílevědomě je naplňuje, posiluje to jeho sebevědomí, cítí se schopný a silný – „dokážu uspokojit a učinit svou ženu šťastnou“ – a stává se tím také pro ni autoritou. Pokud se ženě podaří vypořádat to podstatné i ze skrytých očekávání a přání svého muže, otevírá se pro ni cesta k jeho srdci a dosud „skrytým komnatám“ a tím možnost pomáhat mu v jeho růstu k mužství, otcovství a také k Bohu. Žena je pro toto vyzbrojena svojí schopností vcítění se, intuice i schopností pomáhat druhým. A to je naplnění našeho poslání v manželství: využitím svých darů, schopností, lásky a úcty pomáhat svému partnerovi v proměně a růstu na cestě do Božího království. Kéž se nám to všem s Boží pomocí daří ☺

Lucie Tomečková

Inspirováno a citováno z knihy:
Láska a úcta, Emerson Eggerichs
Sborník Manželských setkání, r. 2010

ilustrační foto převzato z internetu

Závěrečné obřady

Slavili jsme eucharistii – celá slavnost měla ráz díkůvzdání. A nyní, po svatém přijímání, je třeba zůstat alespoň určitou dobu s Pánem. On je s námi, my jsme nyní s ním v nejtěsnějším spojení. Máme toho přece tolik na srdci. Jistě, i v jinou denní dobu jsme v jeho přítomnosti, ale nyní je přece chvíle nesmírně posvátná. Nejde o nějaké sladké rozprávání všeobecných frází. Oživme víru v jeho svátostnou přítomnost. Využijme této přítomnosti!

Ticho – opravdu požehnaná chvíle, kdy smíme mlčet a ponořit se do prožívání setkání se svým Pánem. Ticho bývá někdy hrází, kterou se lidé obklopují, aby se uzavřeli sami do sebe. Takové nemá být ticho, které zachováváme po svatém přijímání. Nyní je ticho spíše spojující. V něm jsme spjati se svými bratřími a sestrami, kteří také přijali Krista, a to nejen s těmi, kteří jsou kolem nás v kostele. Vždyť jsme spojeni s Kristem a v Kristu.

Výzva „*Modleme se*“ končí chvíli svatého ticha. Na výzvu povstáváme, abychom vyslechli modlitbu, kterou nyní pronese kněz – předseda shromáždění – naším jménem. Tuto modlitbu nazýváme modlitbou po přijímání, mohli bychom ji nazývat také modlitbou závěrečnou. Obsahuje obvykle dvě části. První je připomenutím darů, které jsme právě přijali. Druhou část tvoří prosba, aby nám tyto dary prospěly. Jejich prospěšnost se týká především života přítomného, na této zemi. Má však zřetel i k životu věčnému. Každá minuta našeho pozemského života nás totiž přibližuje okamžiku, kdy se setkáme s Pánem. Víme, že každé naše přijímání může být i posledním – pokrmem na cestu na věčnost, neboť neznáme dne ani hodiny... To si uvědomujeme při modlitbě po přijímání a to je také mocným prvkem k upevnění naší cesty v dobrém.

Přichází okamžik, kdy se máme rozejít do svých domovů a ke svým obvyklým starostem. Než nás předsedající našeho posvátného shromáždění propustí, může pronést potřebná oznámení nebo krátká sdělení – ohlášky. Kdysi se oznamovalo, kdy bude příští shromáždění, má tedy i toto zdánlivě tak všední opatření své dějiny.

Bohoslužba se začínala ve jménu Nejvyšší Trojice – jakoby kříž byl vztyčen do našeho středu. Je velmi krásným zakončením, když od tohoto kříže a ještě s požehnáním půjdeme domů. Chceme, aby vědomí naší příslušnosti ke kříži Kristovu nás doprovázelo. Půjdeme opět ke své práci, půjdeme opět mezi své bratry a sestry. Požehnání, kterého se nám nyní dostává, má být

požehnáním i jim. Má být požehnáním naší práce i našich radostí. Toto požehnání se může udělit v jednoduché formě a může být také slavnostní. Ať je prosté nebo slavné, vždy nás má sílit a to i tehdy, když se nám něco nedáří, když je nám těžko. Bude nám určitě posilou, bude jistě plašit stíny z našich tváří, posílí nás.

Nyní už zaznívají slova propuštění „*Jděte ve jménu Páně*“. Odpovídáme: „*Bohu díky*“. Půjdeme-li ze zdi kostela opravdu ve jménu Páně, budeme-li si vědomi, že za vše, čeho se nám dostalo při mši svaté, máme být vděční, ponese se s sebou jistě radost a pokoj a budeme schopni je také rozdávat.

P. Jan Dlouhý

Ozdobná mříž v kostele sv. Václava.

Foto Petr Dušek

Oblíbená modlitba a recept

manželé Šedovi

Manželé Šedovi patří k jádru líšnické „farnosti“. Podílejí se zde na kostelníčení a paní Ludmila Šedová má kromě toho na starost ještě jeden kostel, a sice v Trnové, kde s manželem už 13 let bydlí. Mají dva dospělé syny a těší se na první vnouče. Paní Ludmila je zdatná cyklo-turistka. Na svém kole – dnes už elektrokole – si kromě jiných výletů jednou v roce zajede do jejich 60 km vzdálené chalupy.

Mezi farníky jsou oblíbení pro svou ochotu a obětavost. Její kamarádky Pavlína a Marta vzpomínají, jak se paní Ludmila stala členkou jejich společenství:

„Lidušku jsme poprvé viděly v kostele Ducha svatého v Trnové. Stály jsme před kostelem a Marta kouká na novou tvář. Okamžitě říká: ‚Tak tahle bude naše! Jdeme za ní!‘ ☺

Začali jsme se sblížovat a vzájemně se poznávat. Liduška se velmi ochotně zapojila do práce kolem kostela a stala se nedílnou součástí naší farní party. Chvilu s ní jsou pro nás velkým potěšením a BOŽÍM DAREM.“ ☺

Daniela Feltová

Moje oblíbená modlitba

Moje oblíbená modlitba? Když o tom tak přemýšlím, asi nemám nějakou úplně oblíbenou modlitbu – snad jen v poslední době stále více prosím o vedení Duchem Svatým:

Duchu Svatý, osvěcuj mě, veď mě, posiluj a utěšuj. Řekni mi, co mám dělat, dej mi své vnuknutí. Chci přijmout a uskutečnit všechno, co chceš ty, podrobit se tvému vedení. Daruj mi k tomu sílu, vytrvalost a nadšení.

Jinak mám raději modlitbu osobní a modlitby krátké, střelné. Proto mě oslovuje heslo sv. Benedikta „**Ora et labora**“ – modli se a pracuj.

Manžel má zase rád modlitbu růžence. V oblíbě má též četbu knížky „Evangelium na každý den“ vydanou nakladatelstvím Paulínky, která vychází na každý rok.

Oblíbený recept, s kterým vždy potěším

Slaný trhací koláč

Těsto:

200 ml mléka
1 lžička zakysané smetany
4 lžíce olivového oleje
1 lžička soli
15 g droždí
300 g hladké mouky

Náplň:

150 g slaniny na kostičky
4 jarní cibulky na kolečka
100 nastrohaného parmezánu
sůl, pepř, muškátový oříšek
3 lžíce zakysané smetany

Slaninu, cibulku a koření orestuji na pánvi, pak přidám všechny ostatní ingredience na náplň.

Všechny ingredience na těsto dám do pekární a nechám vykynout. Pak rozdělím

na dvě poloviny a z každé rozválím kruh o průměru cca 25 cm. Jeden kruh potru náplní, přiklopím druhou polovinou a spojím okraje. Doprostřed kruhu položím skleničku a začnu těsto krájet na 32 dílků. Každý dílek 4x otočím jako vrtuli. Pak sundám skleničku a potru žlutkem. Doprostřed nasypu semínka (slunečnicová, sezamová apod.) Peču při 200 °C asi 25–30 minut. Ke koláči je možno ještě udělat dip.

Ludmila Šedová

Slaný trhací koláč

Stopy

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

Redakční rada: P. Jan Dlouhý, Daniela Feltová, Saša Merunková, Libor Kálmán, Zdena Lacková
Sazba: Jiří Hladovec